

Olympia

Victorine Meurent emlékére

1.

*Már az ajtóban felismertelek,
sőt, annál jóval korábban,
mikor lábad még a lépcsőn,
mikor fejed még a párnán
otthon az ágyban.
Várakozástól feszült a vászon,
mikor a terembe léptél,
hogy jó látogatóként,
ahogy tanultad, körbejárj.
Mikor észrevettél,
térdedben készült a botlás,
arcodra félelem vágott
mély árnyékokat.
A nő, akivel jöttél, továbbment.
Friss parfüm, rafinált kalap,
már elveszített, miért is lett
volna nyugtalan.*

2.

*Egy nap se telt el, visszajöttél.
Egyenesen átvágtál a termen,
és úgy álltál meg előttem,
mint aki behívót kapott.
Szétbontottál és összegeztél
fejem búbjától a lábujjamig.
Szád néma szavakat formált.
Hegedűhúrra hulló tollpihék.
A vendégek kikerültek,
mint egy ottfelejtett széket,
míg valaki arrébb nem taszított,
hogy ne zavarj be a képbe,
amíg fényképezkedik velem.
Ő párdücmintás ruhában,*

*én ragyogón és ruhátlanul.
Milyen szép, mondta egy gyerek.
Kristályként csillant a nyála,
attól ébredtél végül magadra.
Elfordultál, és lesütött szemmel
siettél minél távolabbra.
Vitted magaddal
bőröm összes árnyalatát.*

3.

*Ha nem lát senki, nem létezem.
Az örök test fiatal,
fényes és nehéz.
Alapozott lenvászón
és néhány milliméternyi festék,
megóv a csodálat,
de életre egyedül te hívsz,
figyelmed kikotorja
az észlelés alagútját,
hallod, amit nem mondok,
mozdulataim kitalálok,
szikkadt tekintetemből
mindentudást olvasol ki.
Ha te állsz előttem,
felkelek, lépkedek én is.*

4.

*Anyám kalapos volt.
Azt akarta, tanuljak én is,
a szépség elmúlik, ahogy jött,
arra számítani nem lehet,
kalapra viszont lesz kereslet.
Hajadonfőtt nem jár az ember.
Apám bronzműves volt.
Azt akarta, szerezzek férjet,
hagyjam a hegedűt, a gitárt,
felejtsem el a danolászást,
mert a zene elszáll, de a férj
velem marad, amíg élek.
Igaza lett végül
anyámnak és apámnak is.
Olvadtt rézszín hajam megfakult,*

*cipő vállam megcsontosodott,
fitos orromra pápaszem került,
és néhány évtizeddel később
elmúlt a zene is.*

*Hegedűm tokostul vetették
tűzre a colombes-i ház előtt,
legjobb festményeim
sötét nappalokban lapultak,
nevemet mégse felejtették,
pedig nem volt kalapom,
se férjem.*

5.

*Panaszlod, hogy hiába keresel.
Pedig mindent elolvastál, amit
rólam írtak, még a meséket is,
sőt, egy kis, vidéki múzeumban
mozdulataim után kutatva
megvizsgáltad a képeimet.
Egyikben sem találtál meg engem,
ezért ismét visszajöttél ide,
hátha a festéket és a vásznat
szóra bírhatod: szajha voltam-e,
kurtizán vagy pucér aktivista,
férfit vagy nőt szerettem,
tehetséges voltam vagy akarnok.
Mit játszottam buta kis gitáron?
Merre sétáltam? Mit énekeltem?
Faggatsz, mint akinek jogában áll.
Rajtam gondolkodsz napok óta,
és megőrülsz, hogy nem beszélek.
Nem felelek? Elképzelsz magadnak!
Olyannak, amilyen sose voltam.
Engedékenynek és irgalmasnak,
aki visszaölel, ha haragszik.
Aki nem kér számon, és elvisel.*

6.

*Ma hosszan meséltél nekem magadról,
a verseidről, amiket rólam írsz.
Úgy csináltam, mintha érdekelne.
Úgy csináltam, mintha érteném.*

Korán jöttél, ilyenkor szinte senki sincs,
pár sápadt festőjelölt ül a földön,
hogy kitanulja mások titkait.
Előttem üres volt a parkett.
Restelltem volna előtted árvaságom,
sem mire kellésem bizonyítékát,
de siettél, és észre se vetted.
Mert csak mi ketten számítunk.
Engem keresel, ha magadba nézel,
nem Victorine-ról, Olympiáról,
hanem rólad szólnak a versek.
Csend volt. Elmentek már a festőjelöltek.
– Álmomban éltél – ezt mondtad hirtelen,
és én tudtam, hogy ezért vagy itt.
Ezt kellett ma elmondanod.

7.

Vendégeket hoztál, vagy
úgy kéne mondanom: hoztatok.
Asszonyod barátait.
A magas, szemüveges férfi,
aki az aktok előtt
szelíden lehajtotta fejét,
adóellenőr lehet,
szíve felett éjszakánként
sápadtkék fény világít.
Akkor sír, mikor nem látja senki.
Nője jó és szigorú,
varrónő vagy zongoratanár,
biztos nem virágkötő,
nem cukrász és nem is kupleros.
Te nem szóltál egy szót sem,
asszonyod vitte körbe őket.
Otthon érezte magát,
míg csendéletet magyarázott,
vagy tájképet mutatott,
de rózsavörös budoárom
látványától elakadt.
Az, mondta, ott, a kereveten
egy híres kurtizán volt.
Aztán öntudatlan sietséggel
válladra tette a kezét.
De te csak azért is megálltál,
egy-két, egy-két, egy-két, így

számoltam szívdobbanásod,
míg asszonyod ciccegve
meg nem sürgetett. Gyűlöltelek.
Nehéz titkainkat
elárulta távolodásod.

8.

Én ma nem vagyok itt,
hátamat fordítom feléd, amikor jössz.
Elmúlt a délután,
az oktalanul kattintgató turisták
tömege elvonult
a megrakott vacsoraasztalok felé,
és te nem vagy sehol,
csak zárás előtt esel majd be az ajtón,
loholva jössz felém,
de minden hiába, nézd, elfordulok,
ne lehessen ennyi,
napi öt perc, letudható öröm.
Várakoztatással
meg ne alázz.
Én ma nem vagyok itt,
nem vagyok ma neked.

9.

Nem éreztem előre.
Nem lehet előre tudni,
aki ilyesmit állít, hazudik,
de amikor ma megláttalak,
tudtam, hogy utoljára jössz.
Elárult vállad törött vonala.
Letetted elém a táskád,
kabátodon lesimítottál
egy láthatatlan ráncot,
csak aztán fordultál felém.
Köszönésképpen elmosolyodtál,
de arcod előtt hártaként
feszült a közöny.
Aztán hátat fordítottál,
és verseket olvastál
az összegyűltek előtt.
Hallgatásunk cserepeit.

*Asszonyod az első sorban állt,
mögötte elragadott fejek csodálták
a feldíszített szenvedést.
A szomszéd falról a fuvalás fiú
adott kísérőzenét.
Tapsot kaptál, mikor befejezted,
én kíváncsi pillantásokat.
Felém fordultál.
Fennhangon megköszönted,
hogy mit, azt nem részletezted,
azzal elsiettél.*

10.

*Kérem, takarjanak be!
Egész éjjel reszketek,
és hajnalban, amikor
a parkettából felszáll a pára,
vajszárga bőröm elsötétül.
Balzsamozott halottak
érnek ilyen mazsolaszínre.
A kriptahűvösben irgalmas
macskám mellkasomra fekszik,
dorombolása betölt,
krizantém, hímzett takaró
nem enyhíti vacogásom,
kérem, takarjanak be,
a semmitől zárjanak el,
ez a csend, ez a csend,
a tekintet hiánya
még mélyebb hidegbe taszít.*